

KLAGANDE

Sennur Terzi Kaya, 19710122-7622

God man: Elisabet Carlsson

MOTPART

Arbetsmarknads- och socialnämnden i Malmö kommun

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Malmös dom den 30 juni 2021 i mål nr 6009-21,
se bilaga A

SAKEN

Bistånd

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten bestämmer att Sennur Terzi Kaya har rätt till bistånd till boende.

YRKANDEN M.M.

Sennur Terzi Kaya yrkar att hon ska beviljas sökt bistånd och anför följande. Förvaltningsrätten har bedömt att hon är helt bostadslös och att hon har speciella svårigheter att på egen hand skaffa en bostad. Dock har förvaltningsrätten bedömt att dessa svårigheter helt och hållet kan kompenseras genom att god man är behjälplig med anskaffandet av bostad. De rättsfall som förvaltningsrätten hänvisar till skiljer sig från aktuellt fall eftersom personerna i de angivna avgörandena inte var helt bostadslösa. Hon ifrågasätter om det ingår i den gode mannens uppdrag att anskaffa boende på den öppna bostadsmarknaden till sina huvudmän. Dessutom med

kravet att söka boende på andrahandsmarknaden, inneboendekontrakt samt att sökandet ska ske i hela landet. Det framgår inte av förarbeten eller praxis att det är den gode mannen som har att aktivt söka lägenhet och boende på den öppna bostadsmarknaden. Däremot står det i förarbetena, prop. 1987/88:124, att den gode mannen ska hålla sig väl informerad om huvudmannens personliga angelägenheter och avhjälpa brister i möjligaste mån. Gode mannens uppdrag är att se till att hon ställs i bostadskö eller genom att göra ansökningar om till exempel särskilt boende. Det går inte att dra slutsatsen att en god man ensam ska ansvara för att ordna bostad åt sin huvudman. Hade lagstiftarens intentioner varit att vältra över ett större ansvar på god man skulle en mycket tydligare formulering gjorts i förarbetena. I SOU 2004:112 s. 461 förtydligas att godmanskap inte ska vara någon utfyllnad eller komplettering av socialtjänsten. Det torde innebära att den gode mannen som ställföreträdare och intressebevakare inte ska utföra någon operativ verksamhet. Om den enskilde individen är i behov av praktiska angelägenheter, såsom aktivt sökande av bostad, för att uppnå en skälig levnadsnivå, torde det i slutändan vara socialtjänsten som har det yttersta ansvaret. Nämnden saknar rättsligt stöd för att lägga över detta ansvar på den gode mannen. Att enbart stötta och ställa sig i bostadskö är inte tillräckligt. Eftersom god mans ansvar inte sträcker sig längre är möjligheterna för den enskilde att själv ordna med en bostad faktiskt uttömda.

Arbetsmarknads- och socialnämnden i Malmö kommun anser att överklagandet ska avslås och anför följande. Grunden för avslaget är att det inte är styrkt att Sennur Terzi Kaya aktivt sökt boende på egen hand. Den enskildes möjligheter att på egen hand skaffa bostad är därmed inte uttömda. Sennur Terzi Kayas gode mans förordnande omfattar att bevaka rätt, förvalta egendom och sörja för person. Det åligger god man att vara behjälplig att söka långsiktiga boendelösningar. Den enskilde ska i samband med ansökan om boende från socialtjänsten redovisa att denne är aktivt bostadssökande och söker de boenden som man har möjlighet till. Det har i

ansökan om boende från den enskilde inte framkommit att det är helt uttömt att den enskilde kan lösa sin boendesituation på egen hand. Detta då det inte framkommit att den enskilde haft kontakt med privata fastighetsägare eller lämnat intresseanmälan för bostäder. Det är inte styrkt att den enskilde söker bostäder aktivt. Därför är möjligheterna att få en bostad på den öppna bostadsmarknaden inte uttömda. Det åligger den gode mannen att stötta sin klient i att ta de kontakter som behövs, oavsett om dessa kontakter innefattar att registrera sig på Boplats Syd eller att vara behjälplig med att lämna en intresseanmälan eller svara på annonser och på så sätt söka bostäder hos privata fastighetsägare.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Det är ostridigt att Sennur Terzi Kaya vid tidpunkten för nämndens beslut var helt bostadslös och, på grund av sitt hälsotillstånd, hade svårigheter att på egen hand söka boende. Nämnden anser dock att det ingår i den gode mannens uppdrag att bistå Sennur Terzi Kaya i bostadssökandet och att hon av den anledningen inte har rätt till bistånd till boende.

Sennur Terzi Kaya hade vid tidpunkten för beslutet en god man vars uppdrag omfattade att bevaka rätt, förvalta egendom och sörja för person (jfr 11 kap. 4 § föräldrabalken). Av förarbetena till bestämmelserna om god man framgår följande. Den gode mannen eller förvaltaren bör hålla sig informerad om bl.a. huvudmannens boendeförhållanden, hans behov av vård eller social service samt omfattningen och behovet av sociala kontakter och rekreation. Om det konstateras brister, har den gode mannen eller förvaltaren skyldighet att så långt möjligt försöka se till att de avhjälpas. Kontakt kan då behöva tas med anhöriga eller sociala organ (se prop. 1987/88:124 s. 188).

Att sörja för person innebär en intressebevakning av huvudmannens personliga omständigheter. Här krävs att ställföreträdaren sätter sig in i

huvudmannens personliga förhållanden. Begreppet är svårdefinierat men att sörja för person kan bland annat handla om att se till att huvudmannen har ett bra boende eller att uppmärksamma att huvudmannen har behov av stöd och hjälp, social kontakt och sysselsättning. Ställföreträdarens uppdrag kan exempelvis innefatta att ansöka om hemtjänst, personlig assistent eller kontaktperson, eller se till att huvudmannen får del av sociala insatser som anordnas av civilsamhället. I uppdraget ingår däremot inte att själv utföra praktiska uppgifter som att städa hos huvudmannen, gå en promenad med honom eller henne eller följa med på läkarbesök (se SOU 2021:36 s. 260).

Varken av lagtext, förarbeten eller praxis framgår exakt vilka uppgifter som innefattas i den gode mannens ansvar vad avser huvudmannens boende-situation. Av utredningen i målet framgår att den gode mannen har ställt Sennur Terzi Kaya i bostadskö och kontaktat flertalet hyresvärdar för att efterhöra om hon kan få hyra en bostad. De hyresvärdar som kontaktats har begränsats till ett visst geografiskt område.

Den gode mannens uppdrag omfattar att bevaka rätt, förvalta egendom och sörja för person. Av de förarbeten som redogjorts för ovan framgår att den gode mannen bör hålla sig informerad om bl.a. huvudmannens boendeförhållanden, att den gode mannen, om det konstateras brister, har att så långt möjligt försöka se till att de avhjälpas och att kontakt då kan behöva tas med anhöriga eller sociala organ. Kammarrätten tolkar det sista ledet som att de avhjälpandeåtgärder som åligger den gode mannen är begränsade till att kontakta exempelvis anhöriga eller socialtjänsten. Denna tolkning ligger också i linje med uttalandet i det betänkande som redogjorts för ovan, att ställföreträdarens uppdrag kan innefatta att ansöka om hemtjänst eller personlig assistent men att i uppdraget inte ingår att utföra praktiska uppgifter som att städa hos huvudmannen, gå en promenad med honom eller henne eller följa med på läkarbesök.

Kammarrätten anser, bl.a. med stöd av den praxis som förvaltningsrätten hänvisat till, att det i viss utsträckning kan åligga den gode mannen att hjälpa huvudmannen med att söka bostad. De åtgärder som nämnden anser åligger den gode mannen är dock omfattande. Det är inte fråga om att ta en eller ett par enstaka kontakter eller att göra en enstaka ansökan, utan om att, förutom att ställa huvudmannen i allmännyttans bostadskö, kontakta privata fastighetsägare samt att söka inneboendekontrakt och andrahandskontrakt, både i och utanför den egna hemkommunen. Enligt kammarrättens mening är denna tolkning av vad som ingår i en god mans uppdrag alltför långtgående.

Det åligger därmed inte den gode mannen att på det sätt som nämnden menar kompensera för de svårigheter som Sennur Terzi Kaya har att skaffa boende på egen hand. Hon uppfyller därför förutsättningarna för att beviljas bistånd till boende.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Niclas Falkendal

Sonja Huldén

Hedvig Areskoug
referent
(skiljaktig)

Hedvig Areskougs skiljaktiga mening:

Jag är ense med majoriteten om att Sennur Terzi Kaya vid tidpunkten för nämndens beslut var helt bostadslös och att hon på grund av sitt hälsotillstånd hade svårigheter att på egen hand söka boende. När det gäller frågan om den gode mannens ansvar för att bistå i bostadssökandet gör jag följande bedömning.

Jag anser att det åligger den gode mannen att i största möjliga mån hjälpa huvudmannen med att ställa sig bostadsköer och söka lägenheter. Detta då bostadssökande är en uppgift av administrativ art snarare än av praktisk karaktär. Det innebär, liksom för andra som ansöker om bistånd till boende, att sökfältet ska vara brett och att man även söker andra boendelösningar än förstahandskontrakt i ett begränsat geografiskt område. Om den gode mannen endast i viss mån ska bistå i bostadssökandet uppstår enligt min mening två problem. Det ena är att frågan om i vilken utsträckning en god man ska bistå i bostadssökande alltfjämt förblir obesvarad. Det andra är att det riskerar att uppstå en ojämlik situation mellan de personer som har god man och de personer utan god man eftersom kraven på aktivt bostadssökande för en person utan god man i sådant fall ställs högre.

Sennur Terzi Kayas svårigheter med att skaffa boende är primärt kopplat till hennes hälsotillstånd. Det framgår inte att hon skulle vara skuldsatt eller att det i övrigt skulle finnas några hinder för hyresvärdar att godkänna henne (jfr RÅ 1990 ref. 119 och RÅ 2004 ref. 130). De svårigheter som Sennur Terzi Kaya har att skaffa boende på egen hand bör därmed helt kunna kompenseras av den gode mannen. Mot den bakgrunden bedömer jag att Sennur Terzi Kaya inte tillhör en sådan utsatt grupp som har sådana speciella svårigheter att på egen hand ordna bostad att socialnämnden ska bistå med det. Överklagandet ska därför avslås.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ**
Avdelning 1

DOM
2021-06-30
Meddelad i Malmö

Mål nr
6009-21

KLAGANDE

Sennur Terzi Kaya, 19710122-7622

God man: Elisabet Carlsson

MOTPART

Arbetsmarknads- och socialnämnden i Malmö kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Arbetsmarknads- och socialnämnden i Malmö kommuns beslut den 10 maj
2021

SAKEN

Bistånd enligt socialtjänstlagen

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

BAKGRUND

Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutade att avslå Sennur Terzi Kayas ansökan om bistånd till boende. Hon beviljades dock bistånd i form av akut tillfälligt boende under perioden den 14 maj 2021 – 20 maj 2021. Beslutet motiverades bl.a. enligt följande. Sennur Terzi Kaya har möjligheter, att med hjälp av de stödinsatser hon har idag, söka egna lösningar på sin boendesituation långsiktigt. Hon bedöms helt stå utan tak över huvudet. Hon har speciella svårigheter att skaffa bostad på grund av sitt hälsotillstånd, dock har hon etablerat kontakt med öppenvården samt insatser i form av boendestöd och hemtjänst. Sennur Terzi Kaya har även en god man vars förordnande omfattar bevaka rätt, förvalta egendom och sörja för person. Det åligger god man att söka bostad, även utanför Malmö.

YRKANDEN M.M.

Sennur Terzi Kaya överklagar beslutet och anför bl.a. följande. Sedan god man förordnats har denne ansökt om boende via kommunen, funktionsstödsförvaltningen samt satt henne i kö på Boplats Syd. Det är synnerligen rättssäkert och märkligt att ställa krav på att tredje part, god man, ska uppfylla ett krav. Det ingår inte i en god mans uppdrag att söka och hitta lägenhet. Gode mannens uppdrag är att se till att huvudmannen kommer in i systemet t.ex. genom att se till att han eller hon ställs i bostadskö eller genom att göra ansökningar om stöd från kommunen. Godmanskap innebär vare sig någon utfyllnad eller komplettering av socialtjänsten. Det innebär att gode mannen som ställföreträdare och intressebevakare normalt inte ska utföra någon operativ verksamhet. Om den enskilde individen är i behov av hjälp i praktiska angelägenheter, såsom aktivt sökande av bostad, är det i slutändan socialtjänsten som har det yttersta ansvaret.

God man kan inte anses bevaka hennes rätt genom att ansöka om lägenheter i hela landet. Det skulle gå emot god mans förordnande. Hon har hela sitt kontaktnät i Malmö, sjukvård, fungerande hemtjänst och andra insatser och det är där hon måste bo.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att överklagandet ska avslås och anför bl.a. följande. I uppdraget som god man ingår att hålla sig informerad om huvudmannens bostadsförhållanden och att, om det konstateras brister, så långt möjligt försöka se till att de avhjälpas. Huvudmannens behov av anskaffandet av bostad ska därför i första hand tillgodoses av god man. Det har inte framkommit något i målet som visar att Sennur Terzi Kayas behov inte kan tillgodoses på detta sätt.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen har den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning och för sin livsföring i övrigt.

Det finns inte något stöd i socialtjänstlagen för att rätten till bistånd är avsedd att omfatta tillhandahållande av bostad åt bostadslösa i allmänhet. I praxis har dock rätt till bistånd genom tillhandahållande och ombesörjande av bostad som uppfyller kraven på skälig levnadsnivå ansetts föreligga när den enskilde är helt bostadslös och har speciella svårigheter att på egen hand skaffa bostad. Omständigheter som typiskt sett har ansetts medföra svårigheter att på egen hand skaffa bostad är t.ex. vissa fall av psykisk sjukdom, missbruk eller vräkningshistorik (jfr RÅ 1990 ref. 119 och RÅ 2004 ref. 130).

Utredningen i målet visar att Sennur Terzi Kaya vid tidpunkten för det överklagade beslutet var helt bostadslös och att hon hade speciella svårigheter att

på egen hand skaffa bostad. Nämnden anser att hennes behov av anskaffande av bostad kan tillgodoses av hennes gode man.

Som framgår av 4 kap. 1 § socialtjänstlagen kan bistånd endast komma ifråga om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Enligt förvaltningsrättens mening bör, i enlighet med vad nämnden anfört, behov av anskaffande av bostad kunna tillgodoses av hennes gode man (jfr Kammarrätten i Jönköpings dom den 31 maj 2017 i mål nr 854-17 och Kammarrätten i Göteborgs dom den 1 april 2019 i mål nr 4180-18; något avgörande i frågan från Högsta förvaltningsdomstolen finns dock inte). Mot den bakgrunden har nämnden haft fog för sitt beslut och överklagandet ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-03)

Bertil Idarsson

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.